

CENTRUM DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA MŁODZIEŻY

PRZEWODNIK

PO WYSZUKIWARCE SZKÓŁ POLICEALNYCH

POZNAŃ 2020

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Podstawy prawne funkcjonowania szkół policealnych.....	3
3. Szkoły policealne w systemie oświaty.....	4
3.1. Zasada działania szkół policealnych. Rekrutacja, czas trwania, opłaty.	4
3.2. Wykaz zawodów, w których prowadzone jest kształcenie w szkołach policealnych	7
4. Działanie wyszukiwarki szkół policealnych na stronie www.cdzdm.pl	9

1. Wstęp

Wyszukiwarka zawodów oferowanych przez poznańskie szkoły policealne powstała w ramach projektu: *Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu – wspieramy rozwój kształcenia zawodowego w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania*. Projekt został ukończony w marcu 2020 roku i jednym z jego efektów są narzędzia, które pozwalają uczniom lepiej poznać ofertę edukacyjną poznańskich branżowych szkół, techników oraz szkół policealnych.

Szkoły policealne stwarzają dogodne możliwości dla osób, które chcą lub potrzebują nowego zawodu, ale nie mają możliwości uczenia się w trybie stacjonarnym. Stanowią też dobre rozwiązanie dla osób, które chcą rozszerzyć swoje CV – organizacja nauki w szkołach policealnych pozwala równocześnie studiować lub pracować w innych miejscach.

Stworzona przez pracowników Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży (CDZdM) wyszukiwarka ułatwia poszukiwanie szkoły policealnej, która kształci w pożądanym zawodzie. Dodatkowo narzędzie to podaje informacje o przykładowych miejscach pracy czy przeciwwskazaniach do danego zawodu. Szczegółowy opis wyszukiwarki znajduje się w rozdziale 4, opisującym jej działanie.

2. Podstawy prawne funkcjonowania szkół policealnych

Kształcenie w szkole policealnej regulowane jest następującymi aktami prawnymi:

ustawami:

- Ustawą prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016, (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.)¹,
- Ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, (Dz.U. z 1991 r. nr 95 poz. 425 z późn. zm.).²

rozporządzeniami:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).³

¹ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20170000059> (data dostępu: 17.06.2020)

² <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19910950425> (data dostępu: 17.06.2020)

³ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170000356> (data dostępu: 17.06.2020)

- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2019 r., poz. 502),⁴
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2019 r., poz. 316),⁵
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 652),⁶
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 r., poz. 639),⁷
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2019 r., poz. 991).⁸
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622 i 2356 oraz z 2019 r. poz. 1536).⁹

3. Szkoły policealne w systemie oświaty.

3.1. Zasada działania szkół policealnych. Rekrutacja, czas trwania, opłaty.

Kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego, a do takich należą zawody nauczane w szkołach policealnych, jest prowadzone w Polsce przez następujące szkoły ponadpodstawowe:

- trzyletnią branżową szkołę I stopnia,
- pięcioletnie technikum,
- dwuletnią branżową szkołę II stopnia,
- **szkołę policealną dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, w której czas nauczania nie jest dłuższy niż 2,5 roku.**

Oznacza to, że osoba dorosła może skorzystać właściwie wyłącznie ze szkoły policealnej lub z kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

⁴ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000502> (data dostępu: 17.06.2020)

⁵ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000316> (data dostępu: 17.06.2020)

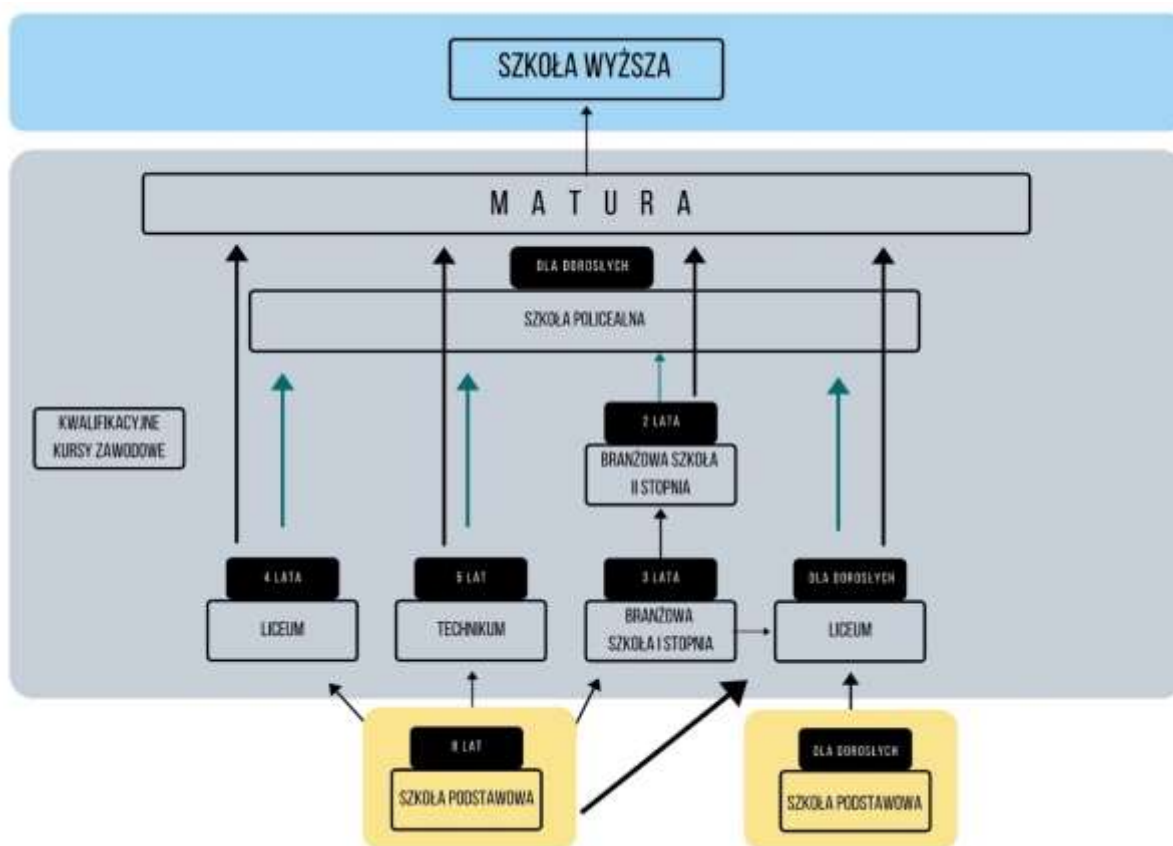
⁶ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190000652/O/D20190652.pdf> (data dostępu: 17.06.2020)

⁷ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000639> (data dostępu: 17.06.2020)

⁸ <https://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000991> (data dostępu: 17.06.2020)

⁹ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170000622/O/D20170622.pdf> (data dostępu: 17.06.2020)

Poniższy schemat przedstawia w czytelny sposób większość ścieżek edukacyjnych. Warto wspomnieć, że szkoły policealne są dobrowolne i nie ma obowiązku uczęszczania do nich.

Rys. 1 Schemat szkolnictwa

opracowanie: Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży

Przyglądając się powyższej grafice warto zwrócić uwagę na kilka faktów dotyczących szkół policealnych:

1. Do szkoły policealnej można aplikować po każdym typie szkoły (również po studiach, czego nie zaznaczono),
2. Ażebym zostać słuchaczem szkoły policealnej nie jest wymagana matura (choć osoby z maturą również mogą aplikować),
3. Niezbędne jest wykształcenie średnie, dlatego absolwenci branżowych szkół pierwszego stopnia, którzy chcieliby pójść do szkoły policealnej, potrzebują wcześniej ukończyć szkołę średnią (branżową szkołę drugiego stopnia lub liceum dla dorosłych).

Celem działania szkoły policealnej jest przygotowanie uczniów do wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na rynku pracy, a sama działalność szkoły skupia przede wszystkim na przedmiotach praktycznych, co wynika ze stosownego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół¹⁰:

¹⁰ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170000703> (dostęp 17.06.2020)

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Forma dzienna		Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma stacjonarna		Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma zaoczna				Razem w dwuletnim okresie nauczania
		Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)			Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)			Semestralny wymiar godzin				
		I	II		I	II		I	II	III	IV	
1.	Kształcenie zawodowe ²⁾	25	25	50	18	19	37	165	165	175	175	680
2.	Wychowanie fizyczne	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Podstawy przedsiębiorczości ¹⁾	-	-	-	1	-	1	10	10	-	-	20
Razem		28	28	56	19	19	38	175	175	175	175	700
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁴⁾												
Język migowy ⁴⁾												
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁵⁾												

11

Tab. 1 Ramowy plan nauczania dla szkoły policealnej

Z powyższej tabeli jasno wynika, że szkoła policealna kładzie nacisk przede wszystkim na kształcenie zawodowe, a tym samym umożliwia możliwie szybkie podejście do egzaminów zawodowych organizowanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną i, po zdanym egzaminie, uzyskanie potwierdzenia kwalifikacji w danym zawodzie.

W związku z rosnącym w Polsce zapotrzebowaniem na zawody szkolnictwa branżowego, szkoła, która uczy wyłącznie praktycznie, w dogodnej dla słuchacza formie i pozwala możliwie szybko uzyskać konkretny zawód, jest bardzo dobrym rozwiązaniem dla wielu osób, potrzebujących uzupełnić lub uzyskać nowy zawód. Warto dodać, że całość procesu rekrutacyjnego jest uproszczona a zajęcia organizowane są z uwzględnieniem możliwości słuchaczy. Poniżej wypunktowano najważniejsze informacje o rekrutacji, opłatach i pozostałych ważnych dla uczestników faktach:

- Rekrutacja do szkół policealnych bardzo często ograniczona jest do kolejności zgłoszeń wraz z dostarczeniem kompletu dokumentów, chociaż może zdarzyć się tak, że pojawią się dodatkowe kryteria egzaminacyjne (np. ocena z danego przedmiotu na świadectwie ukończenia szkoły średniej). Warto jeszcze raz podkreślić, że nie jest wymagana matura,
- Opłaty – wiele szkół policealnych kształci bezpłatnie, częściej są to placówki publiczne. W prywatnych instytucjach jest różnie – nauka może zarówno płać, jak i bezpłatna,
- Czas trwania szkoły jest uzależniony od wybranego zawodu – najkrócej nauka trwa rok, najdłużej – dwa i pół roku,
- Organizacja nauki – w odniesieniu do niektórych zawodów ustawodawca wymaga stacjonarnego typu nauki, jednakże większość zawodów odbywa się w dogodny dla słuchaczy sposób – wieczorami lub w weekendy,
- Po zakończeniu nauki absolwent może przystąpić do państwowego egzaminu zawodowego i po zdaniu go otrzymać odpowiedni tytuł zawodowy. Egzamin ten składa się z dwóch części:
 - części pisemnej (teoretycznej) – przeprowadzanej w formie testu i trwającej 60 minut. Aby zdać tę część egzaminu należy uzyskać minimum 50% punktów.
 - części praktycznej – polegającej na wykonaniu zadań egzaminacyjnych, których rezultatem jest wyrób, usługa lub dokumentacja. Czas trwania egzaminu praktycznego dla konkretnej kwalifikacji jest różny i trwa od 120 do 240 minut,

¹¹ <https://www.prawo.vulcan.edu.pl/przegdok.asp?qdatprz=akt&qplikid=4258> (dostęp 16.06.2020)

dotatkowo przydzielany jest czas na przygotowanie stanowiska pracy i zapoznanie się z zadaniem. Aby zdać tę część egzaminu, należy uzyskać minimum 75% punktów.

3.2. Wykaz zawodów, w których prowadzone jest kształcenie w szkołach policealnych

Liczba zawodów dostępnych do nauki w szkołach policealnych również wynika z przepisów prawa. Oznacza to, że szkoły policealne, zarówno publiczne, jak i niepubliczne mogą w swojej ofercie dla szkół policealnych prezentować tylko zawody, które zostały zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego¹². W rozporządzeniu zawody zostały podzielone według branż, a przy każdym zawodzie możliwym do nauczania w szkole policealnej podano informację o tym, ile lat trwa nauka (od jednego do dwóch i pół roku). Początek tabeli prezentuje się następująco (czerwonym prostokątem oznaczono informacje odnoszące się do szkół policealnych):

KLASYFIKACJA ZAWODÓW SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO											
Nazwa zawodu	Symbol cyfrowy zawodu w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy	Poziom PKK dla kwalifikacji pełnej	Minister właściwy dla zawodu – minister właściwy do spraw:	Typy szkół ponadpodstawowych				Symbol i nazwa kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie	Poziom PKK dla kwalifikacji częściowej wyodrębnionej w zawodzie	Możliwość prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych	Szczegółowe uwarunkowania związane z kształceniem w zawodzie lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie
				BS I	BS II (kwalifikacja wyłącznie na poziomie BS I)	I	SP (okres nauczania)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
BRANŻA AUDIOWIZUALNA (AUD)											
Asystent kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej	343902	IV	kultury i ochrony dziedzictwa narodowego				2	AUD.01. Przygotowanie i organizacja produkcji telewizyjnej	4		
Fotograf	343101	III	gospodarki	X				AUD.02. Rejestracja, obróbka i publikacja obrazu	3	X	
Technik badań i sterowania fortepianów i pianin	311945	IV	kultury i ochrony dziedzictwa narodowego			X		AUD.03. Badania i konserwacja fortepianów i pianin	4	X	
								AUD.04. Strojenie i korekta fortepianów i pianin	4	X	
Technik fotografii i multimedialności	343105	IV	gospodarki		X	X		AUD.02. Rejestracja, obróbka i publikacja obrazu	3	X	
								AUD.05. Realizacja projektów graficznych i multimedialnych	4	X	
Technik realizacji nagłośnienia	352124	V	kultury i ochrony dziedzictwa narodowego			X	2	AUD.06. Obsługa sceny	5	X	
								AUD.07. Realizacja nagłośnienia	4	X	
Technik realizacji nagrań	352123	IV	kultury i ochrony dziedzictwa narodowego			X	2	AUD.08. Montaż dźwięku	4	X	
								AUD.09. Realizacja nagrań dźwiękowych	4	X	

13

Tab. 2 Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego (wycinek)

Jak wynika z powyższej tabeli, w branży audiowizualnej możliwe do nauczania w szkołach policealnych są następujące zawody:

- Asystent kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej (okres nauczania – dwa lata)
- Technik realizacji nagłośnień (2 lata)
- Technik realizacji nagrań (2 lata)

¹² <http://www.kuratorium.lodz.pl/wp-content/uploads/2019/02/d20190316.pdf> (dostęp 17.06.2020)

¹³ <http://www.kuratorium.lodz.pl/wp-content/uploads/2019/02/d20190316.pdf> (dostęp 17.06.2020)

Pozostałe zawody, których można uczyć się w szkole policealnej to:

- Branża ekonomiczno-administracyjna:
 - Technik administracji (2 lata)
 - Technik archiwista (2 lata)
 - Technik usług pocztowych i finansowych (1 rok)
- Branża fryzjersko-kosmetyczna:
 - Technik usług kosmetycznych (2 lata)
- Branża mechaniki precyzyjnej:
 - Technik optyk (2 lata)
- Branża ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia:
 - Technik bezpieczeństwa i higieny pracy (1,5 roku)
 - Technik ochrony fizycznej osób i mienia (2 lata)
 - Technik pożarnictwa (2 lata)
- Branża ogrodnicza:
 - Florysta (1 rok)
- Branża opieki zdrowotnej:
 - Asystentka stomatologiczna (1 rok)
 - Higienistka stomatologiczna (2 lata)
 - Opiekun medyczny (1 rok)
 - Ortoptystka (2 lata)
 - Protetyk słuchu (2 lata)
 - Technik dentystyczny (2,5 roku)
 - Technik elektroniki i informatyki medycznej (2 lata)
 - Technik elektroradiolog (2,5 roku)
 - Technik farmaceutyczny (2,5 roku)
 - Technik masażysta (2 lata)
 - Technik ortopeda (2 lata)
 - Technik sterylizacji medycznej (1 rok)
 - Terapeuta zajęciowy (2 lata)
- Branża pomocy społecznej:
 - Asystent osoby niepełnosprawnej (1 rok)
 - Opiekun osoby starszej (2 lata)
 - Opiekun w domu pomocy społecznej (2 lata)
 - Opiekunka dziecięca (2 lata)
 - Opiekunka środowiskowa (1 rok)
- Branża teleinformatyczna:
 - Technik tyfloinformatyk (2 lata)
- Branża transportu wodnego:
 - Technik mechanik okrętowy (2 lata)
 - Technik nawigator morski (2 lata)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych

w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego zawiera szczegółowy opis wyżej

wymienionych zawodów, czyli informacje o tym, jaką wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne będzie posiadał absolwent szkoły kształcącej w danym zawodzie.

4. Działanie wyszukiwarki szkół policealnych na stronie www.cdzdm.pl

Jak pokazano na Rys. 1, istnieje bardzo wiele dostępnych możliwości edukacyjnych. W związku z tym zespół pracowników CDZdM stworzył wyszukiwarki, które pozwalają w łatwy sposób znaleźć interesujący zawód. Na stronie internetowej CDZdM znajdują się wyszukiwarki zawodów, studiów, kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz szkół policealnych. Działanie tej ostatniej zostanie zaprezentowane poniżej.

Po wejściu na stronę internetową CDZdM (www.cdzdm.pl), należy odnaleźć zakładkę „Projekty ZIT” a następnie kliknąć w pozycję „Szkoly Policealne - wyszukiwarka zawodów”. Wszystkie powyższe elementy zostały zaznaczone na poniższej grafice:

Rys. 2 Wyszukiwarka szkół policealnych na stronie www.cdzdm.pl

Po kliknięciu w podany link pojawi się okno wyszukiwarki wraz z listą zawodów, w których można kształcić się w szkołach policealnych w Poznaniu, Obornikach oraz Śremie (co wynikało z założeń projektu, w ramach którego stworzona była wyszukiwarka). Zawody można wyszukiwać na dwa sposoby:

1. W oknie wyszukiwarki wpisać poszukiwany zawód,
2. Wybrać zawód z listy zawodów umieszczonych poniżej wyszukiwarki.

Po znalezieniu interesującego zawodu, można przeczytać jego opis wraz z informacją o kwalifikacji, z której zdawany będzie egzamin zawodowy. Dodatkowo w opisie uwzględniono dane, które wydają się niezbędne dla każdego, kto chciałby wykonywać dany zawód:

- Przykładowe miejsca pracy,
- Przykładowe przedmioty szkolne,
- Przeciwwskazania
- Zawody w zasięgu ręki.

Opis każdego zawodu można ściągnąć w formacie .pdf.

Przy każdym zawodzie umieszczono też link do listy dostępnych szkół. Zawiera on instytucje, które kształcą w ramach wybranego zawodu.

Warto podkreślić, że wyszukiwarka może nie zawierać kompletnej listy zawodów, ponieważ oferta szkół zmienia się dynamicznie i niezbędne może okazać się uzupełnienie informacji przy użyciu innych narzędzi lub przeczytanie szczegółowych informacji na stronach internetowych szkół, do których odsyła wyszukiwarka CDZdM.